

Sabó casolà

M.J.F.

Des de ja fa molts anys, s'han instal·lat a les nostres llars els electrodomèstics, símbol de l'avanç de la tecnologia. La rentadora és un dels que més ens estimem les dones, ja que permet que puguem dedicar-nos a altres coses mentre ella va fent.

Però encara ens fa falta la pastilla de sabó per rentar aquella cosa menuda per a la qual no val la pena posar-la a la màquina". I precisament d'estes pastilles de sabó m'agradaria comentar alguna cosa.

Recordo, de menuda, vore pel magatzem de la tenda una espècie de terra, granulosa i en grossos terrossos que jo no tenia ni idea de lo que era ni perquè servia. Amb el pas del temps vaig saber que es deia pega grega o colofònia (Diccionari de la Llengua Catalana).

Diu este diccionari que és una resina sòlida que s'obté de la destil·lació de la trementina; i la trementina és, segons la mateixa font, un suc pigallós que fluïx dels pins, avets...

Antigament, bé no tant antigament perquè jo no tinc tants i tants anys, fer sabó de casa era una tasca més de les moltes que tenia la dona. Una tasca necessària per la situació econòmica del moment, ja que no hi havia tanta abundància com hi ha avui. La manca de recursos feia precís aprofitar i reaprofitar tot allò que ara són per a nosaltres deixalles i fems, i que per cert, necessiten tot un costós procés de tractament per tal de no arruïnar més el medi ambient.

Ningú no tirava els solatges de l'oli i s'aprofitava junt a la pega grega i sosa per fer l'únic sabó que s'utilitzava a casa.

Avui en dia encara se seguix fent sabó a casa en lluna vella i en temps de fred per que solidifique millor. A més de netejar molt també, te també un ús terapèutic (amb ell es renten ferides, úlceres varicoses, ...).

Per elaborar el sabó s'utilitzaven els següents

INGREDIENTS: Sosa càustica, pega grega, aigua i oli vell.

També des de fa uns anys algunes dones afegixen un bon grapat de detergent en pols per tal que el sabó faça més escuma.

FÓRMULA: Tot i que varie segons amb qui parles, aproxi-

madament la proporció dels ingredients seria:

- Mig quilo de sosa, mig quilo de pega grega, tres litres d'oli i un litre i mig d'aigua.

ELABORACIÓ:

Es fan dues mescles diferents, en una es desfà la pega mesclada amb l'oli. I en l'altra, la sosa, que es barreja amb un litre d'aigua.

Una vegada la pega està desfeta i freda, s'afegix a l'altra mescla juntament amb l'altre mig litre d'aigua i el detergent en pols. Tota esta mescla es va remenant fins que s'endurix.

Els recipients utilitzats per a esta tasca eren els llibrells, i per a remenar, una bona canya.

El pas següent és buidar tota la mescla en una caixa de fusta, deixar que s'endurisca i tallar-la en forma de pastilla.

I ja tenim el sabó.

Avui en dia, tot i que ja ens hem oblidat totalment del carret i de la capçana, i gaire bé d'anar als llavadors, encara se seguix fent sabó de casa. Es també una manera de reciclar i reutilitzar un oli que, per alguna cosa serà, l'anomenen oli d'or.

Diu la gent major que no hi ha millor sabó que este. I si ho provem?

Per acabar vull agrair la col·laboració que m'han donat Paquita El Reino i Rosita La Rulla, ja que les seues explicacions, a més de ser de molta ajuda, m'ha dut a fer un entranyable viatge en el temps.

